

2021.01.15

„Amber Grid“: rekordiškai daug dujų perduota Baltijos šalims, augo dujų vartojimas Lietuvoje

Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ 2020 metais Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos vartotojams transportavo 33 teravatvalandes (TWh) gamtinių dujų, neskaitant dujų perdavimo į Kaliningrado sritį. Nepaisant pernai metų šiltesnių žiemos orų, tai – 12 proc. daugiau, palyginti su 2019 m., kai šio regiono poreikiams buvo transportuota 29,5 TWh gamtinių dujų. Iš viso per metus „Amber Grid“ valdoma Lietuvos dujų perdavimo sistema buvo transportuotas itin didelis 58 TWh dujų kiekis.

„Išskirtinius dujų perdavimo rezultatus iš esmės lėmė itin palankios dujų kainos ir ypač konkurencingas SGD kainų lygis, jų ženklus transportavimas Baltijos šalims ir Suomijai bei išaugęs dujų suvartojimas Lietuvoje dėl didesnės elektros gamybos. Tai skatino rinkos dalyvius naudotis sukurta Lietuvos dujų infrastruktūra, lanksčiomis paslaugomis ir 16 proc. mažesne nei 2019 m. dujų perdavimo kaina. Praėjusiais metais užtikrinome sistemos pralaidumus ir pajėgumus didžiuliams dujų kiekiams perduoti. Tikimės, kad šios pozityvios rinkos tendencijos išsilaikys ir 2021 m. Tam ruošiamės toliau stiprindami tinklą, plėsdami tarpvalstybines jungtis, dar labiau padidinsiančias pajėgumus, investuodami į nuotolinį sistemos valdymą ir augindami reikiamas kompetencijas valdyti sistemą neapibrėžtumo sąlygomis“, – sako „Amber Grid“ generalinis direktorius Nemunas Biknius.

Dujų tranzitas į Latviją per Lietuvos dujų perdavimo infrastruktūrą Baltijos šalių ir Suomijos poreikiams bei dujų saugojimui Latvijos Inčiukalnio dujų saugykloje išaugo iki 8 TWh per metus. Tai – 33 proc. daugiau nei 2019 m. ir didžiausias istorijoje perduotas dujų kiekis Latvijos kryptimi. Tikėtina, tam turėjo įtakos ir nuo 2020 m. pradžios veikianti dujų perdavimo jungtis tarp Estijos ir Suomijos. Lietuvos vaidmuo bendroje regiono dujų rinkoje dar labiau išryškės 2021 m. pabaigoje užbaigus dujotiekių jungties su Lenkija statybą ir 2022 m. pradžioje pradėjus naudoti naują, alternatyvų dujų gabenimo maršrutą.

Dėl suskystintų gamtinių dujų konkurencingumo rinkoje, didelis buvo ir dujų transportavimas per Klaipėdos SGD terminalą. 2020 metais, kaip ir 2019 m. dujų importas per SGD terminalą sudarė 65 proc. (21,9 TWh) viso per Lietuvą į ES dujų rinką patiekto dujų kiekio. 2018 m. šis rodiklis siekė 35 proc.

Per metus toliau augo dujų vartojimas Lietuvoje – per pastaruosius 12 mėn. šalyje buvo suvartota 25,1 TWh dujų arba 7 proc. daugiau nei 2019 -aisiais, kai buvo fiksuojamas 5 proc. dujų vartojimo augimas. Dėl palankių kainų pasaulio rinkose dujas kaip kurą vėl pradėjus naudoti Lietuvos elektros gamybos sektoriuje, šiemet šalyje buvo suvartotas didžiausias dujų kiekis per pastaruosius penkerius metus.

Dujų transportavimas per Lietuvą į Kaliningrado sritį 2020 m. sudarė 24,9 TWh ir buvo 4,2 proc. mažesnis nei 2019 m., kai per mūsų šalį į Kaliningradą buvo perduota 26 TWh gamtinių dujų.

Dujos į Lietuvą bei kaimyninėms Baltijos šalims ir Suomijai tiekiamos per Klaipėdos SGD terminalą bei dujotiekiais iš Rusijos per Baltarusiją ir Latviją. Iš Latvijos taip pat dažniausiai šaltuoju metų laiku gaunamos dujos iš Inčiukalnio požeminės dujų saugyklos. Pastatyta dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos užtikrins dujų tiekimą iš Vakarų Europos ir kitų šaltinių per Lenkiją į Lietuvą, kitas Baltijos šalis ir Suomiją. Ši jungtis veiks abejomis kryptimis, ir, esant palankioms rinkos sąlygoms, dujos iš Klaipėdos SGD terminalo galės būti transportuojamos į Lenkijos dujų rinką ar kitas Europos šalis.